

Ενεστωτικό, αοριστικό θέμα – αύξηση.

Ενεστωτικό

Τα ρήματα έχουν δύο **θέματα**:

Αοριστικό

α) Το **ενεστωτικό** (του Ενεστώτα)

π.χ. **δέν** – ω, **δέν** – ομαι

β) Το **αοριστικό** (του αορίστου)

π.χ. έ – **δεσ** – α

- Από το ενεστωτικό θέμα σχηματίζονται οι εξής χρόνοι:

Ενεστώτας: **δέν** – ω

Παρατατικός: έ – **δεν** – α

Μέλλοντας Εξακολουθητικός: θα **δέν** – ω

- Από το αοριστικό θέμα σχηματίζονται οι υπόλοιποι χρόνοι:

Αόριστος: έ – **δεσ** – α

Μέλλοντας Στιγμιαίος: θα **δέσ** – ω

Παρακείμενος: έχω **δέσ** – ει

Υπερσυντέλικος: είχα **δέσ** – ει

Συντελεσμένος Μέλλοντας: θα έχω **δέσ** – ει

- Τα ρήματα της Α' συζυγίας, που αρχίζουν από σύμφωνο και είναι δισύλλαβα, στον **Παρατατικό** και στον **Αόριστο** παίρνουν ένα «ε» προστά από το θέμα.

- Το «ε» αυτό λέγεται **συλλαβική αύξηση**. Η αύξηση διατηρείται όταν τονίζεται (στα τρία πρόσωπα του Ενικού και στο γ' πρόσωπο του πληθυντικού αριθμού).

π.χ. δέν – ω, **έ** – δена, **έ** – δενес, **έ** – δене, **έ** – δεναν.

έ – δεσα, **έ** – δεσεс, **έ** – δεσε, **έ** – δεσαν.

- Όταν λοιπόν θέλουμε να σχηματίσουμε την **Προστακτική του Ενεστώτα** την σχηματίζουμε με το θέμα του Ενεστώτα +κατάληξη Προστακτικής (-ε, -ετε)→ (α΄ συζυγία)
(-α, -ατε)→(β΄ συζυγία)
δηλαδή: **δέν-** ε, **δέν-**ετε (απ΄ το δέν-ω)
κρατ-α, **κρατ-**άτε (απ΄ το κρατ-ώ)

- Όταν θέλουμε να σχηματίσουμε την **Προστακτική του Αορίστου** την σχηματίζουμε με το θέμα του Αορίστου+κατάληξη Προστακτικής (-ε, -ετε/τε)

δηλαδή: **δέσ-** ε, **δέσ-**ετε/**δέσ-**τε (απ΄ το **έ-δεσ-**α)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Για να σχηματίσω τις Προστακτικές πρέπει να σκέφτομαι τα ρήματα στο α΄ πρόσωπο του Ενεστώτα και στο α΄ πρόσωπο του Αορίστου ώστε να βρίσκω το θέμα τους πρώτα.

Άσκηση

Βρες τις Προστακτικές των παρακάτω ρημάτων:

	Θέμα Ενεστώτα	πρόσωπο	Προστακτική ενεστώτα
(γράφω)	γράφ- ω	β΄ εν.: β΄ πλ.:	γράφ- ε γράφ- ετε
(σκουπίζω)		β΄ εν.: β΄ πλ.:	
(αγαπώ)		β΄ εν.: β΄ πλ.:	
		πρόσωπο	
(λύνω)		β΄ εν.: β΄ πλ.:	
(δανείζω)		β΄ εν.: β΄ πλ.:	
(κρατώ)		β΄ εν.: β΄ πλ.:	

	Θέμα Αορίστου	πρόσωπο	Προστακτική Αορίστου
(γράφω)	έ-γραψ- α	β΄ εν.: β΄ πλ.:	γράψ- ε γράψ- ετε/ γράψ- τε
(σκουπίζω)		β΄ εν.: β΄ πλ.:	
(αγαπώ)		β΄ εν.: β΄ πλ.:	
		πρόσωπο	

(λύνω)		β' εν.: β' πλ.:	
(δανείζω)		β' εν.: β' πλ.:	
(κρατώ)		β' εν.: β' πλ.:	